

Izhaja:

10., 20. in 30. dan vsakega meseca; ako je ta dan nedelja ali praznik, dan poprej.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 10 kr. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svojej! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto za bolj premožne 2 goldinarja; za manj premožne rodoljube pa 1 gld. 50 kr.

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvu „Mira“ v Celovcu.

Leto XIV.

V Celovcu, 10. vinotoka, 1895.

Štev. 28.

Nova lovska postava za gorenjo Avstrijo.

Krščanska večina deželnega zbora v Gorenji Avstriji je izdelala za to deželo novo lovsko postavo, in svitli cesar so jo že potrdili. Ta postava daje občinam pri lovu veliko pravice in zabranjuje prehudo pomnoženje zverine; cenitev in razsodba o storjeni škodi pa je bolj priprosta in boljši kup ko prej. Najimunitnejše določbe te postave so: Vsak posestnik ima lovsko pravico na svojem zemljišču. Vendar je po besedah cesarskega patenta iz leta 1849. ostalo za 115 hektarov gosposkih (graščinskih) lovskih okolišev ali revirjev. Če pa kmet ni za lov pripraven in tudi lovca noče držati, tedaj mora lov na svojem posestvu občini prepustiti. Kar je tacega neoddanega lova, tega potem občina v najem dá. Če bi pogodba kmetom ne ugajala, smejo ugovarjati. Jeleni se smejo celo leto streljati, srne (samice) pa dva meseca v letu, v listopadu in grudnu. Če ima kak graščak v svojem okolišu preveč zverine, da sosednim kmetom škodo dela, tedaj se smejo pritožiti pri politični oblasti (okrajnem glavarstvu), da graščaku zapové, zverino bolj pridno streljati. Od vigredi do končane žetve se po njivah in travnikih ne sme loviti, dovoljeno je samo po zelnikih in tam, kjer raste detelja ali repica (krompir). Lov po vrtilih je čisto prepovedan; ravno tako vsaki lov ob nedeljah in praznikih med dopoldansko Božjo službo. Celi dan so ob nedeljah in praznikih prepovedani veliki lovi z gonjači in psi. Take pse in mačke, ki sami po hostah zverino preganjajo, smejo lovci postreliti. Če nastane kaka tožba zavolj po zverini storjene škode, postopa se tako: Poškodovani kmet in lovski gospodar izvolita vsak dva zaupna moža. Ti štirje možje in od gospodske postavljeni načelnik so tista komisija, ki mora tako pravdo hitro in dober kup razsoditi. Načelnika postavi okrajni glavar za vsako občino enega in sicer za tri leta. Ker je 5 mož v komisiji, velja to, za kar se vsaj 3 izrečejo. Če ena teh dveh strank, ki se pravdate, z razsodbo komisije ni zadovoljna, sme se pritožiti na okrajno glavarstvo, in tisto stvar razsodi brez nove preiskave. Potem ni več pritožbe.

Katoliški poslanci so hoteli imeti, naj bi te „lovske načelnike“ občine volile; vlada pa tega ni

hotela dovoliti, in cesarski namestnik je rekel, če deželni zbor to sklene, da potem postava od cesarja ne bo potrjena, ker mu je vlada še predložila ne bo.

Ta postava sicer še ni popolna, vendar je veliko boljši, kakor naša koroška. Pri nas je pa tako, da imajo lovski gospodarji in najemniki vso pravico, kmetje pa nobene. Poslanec Kirschner, ki je na shodu v Borovljah tako ropotal zoper grofe, naj bi rajši v deželnem zboru pokazal, kaj zna, in naj bi predložil boljšo lovsko postavo in tudi za... Kmetje, da bo sprejeta. Katoliškim poslancem to ni mogoče, ker so samo trije v zboru; Kirschner ima pa kot liberalce večino za seboj; če so liberalci res taki prijatelji ljudstva, kakor on misli, potem mu bodo ja radi pomagali, da se naredi dobra in pravična lovska postava. Če pa tega ne bodo hoteli storiti, potem mora pač Kirschner sam spoznati, da liberalci niso prava stranka, ki bi ljudstvu dobro hotela. Mi se pa bojimo, da Kirschner ne bo nič storil, in če bi res tak predlog stavil, da ga bodo njegovi liberalni tovariši na cedilu pustili. Prej ni kaj pričakovati, dokler v deželnem zboru ne pride krščanska stranka na vrh. Še le potem bomo dobili boljšo lovsko postavo in še marsikaj družega, kar zdaj pogrešamo. Zato pa, kmetovalci, bodite pametni pri volitvah; volite tako, kakor bo za vas prav, ne pa kakor je za gospodo bolj prav.

Shod v Grebinju

dné 29. kimovca je bil sijajen. Došlo je kakih 400 zborovalcev, med njimi vsi sosedni duhovniki. Predsedoval je čast. g. župnik Treiber. Vis. vlado je zastopal g. Kremenšek. Prvi govornik je dokazoval, da so v veliki meri liberalci krivi neznosnih bremen, ktere morajo kmetje zdaj nositi. Obžaloval je padanje žitnih cen. Rekel je med drugim, da ima kmet preveč samostojnosti za delanje dolgov, nepotrebne pravde, razkosovanje kmetije itd., pa premalo zaslonbe in pomoči, kedar odvetnikom in notarjem v roke pade. Starorimsko pravico (rimsko pravo) govornik ne spozna za pripravno za kmetske razmere, bolje mu ugajajo staroslovenske zadruge in ruski „mir“, ktere oboje na kratko opiše. Pri teh slovanskih napravah je zemlja skupno imetje

družine ali pa občine, toraj je gospodar tudi prodati ali zapraviti ne sme in ne more. Pri teh napravah tudi ni dót, ker vsak član družine, oziroma občine skupno lastninsko pravico obdrži. Visoke dote, ki kmete v dolgove tlačijo, izvirajo iz rimskega prava, kajti naravno je, da mora sin, ki si hoče pridobiti absolutno lastninsko pravico do hiše, svoje brate in sestre pa ob vsako lastninsko in servitutno pravico do očetovega doma pripraviti, te brate in sestre za to žrtev dobro plačati. Končno je govornik še nekoliko spregovoril o kmetijskih zadrukah, kakor jih je nameraval minister Falkenhayn. — Drugi govornik je s številskami osvetlil gospodarstvo liberalcev v Avstriji, posebno pa še v deželnem zboru na Koroškem. Rekel je, da so koroški deželni poslanci s svojim gospodarstvom v taki zagati, da si nikamor ne vejo pomagati, kar sami priznavajo. Kdor si pa pomagati ne zna, mora dober svet poslušati, ne pa ga preupiti. Koroški liberalci naj bi rajši nasvete katoliških veljakov poslušali, namesto da jih psujejo in zmirjajo z „hujskači“ itd. — Tretji govornik je pravil, kako so se v Avstriji železnice zidale, kako je bilo pri tem ljudstvo goljufano, kako so Judi gospodarili in ljudstvo slepili ter skubli od začetka ustavne dobe do danes. Ta razprava je bila jako zanimiva, in smo marsikaj slišali, kar prej še nismo vedeli. Z živijo-klici na svitlega cesarja se je zborovanje zaključilo. Potem je sledila prosta zabava. Vse hvale vredni so grebinjski cerkveni pevci, ki znajo tudi posvetne slovenske pesmi prav lepo zapeti, kar je zasluga pridnega organista in pevovodje.

Dopisi prijateljev.

Iz Celovca. (Pomanjkanje dijakov.) Kolikokrat smo že v „Miru“ naglašali, da nam koroškim Slovincem pomanjkuje takozvane inteligence za vse stroke javnega službovanja. Manjka slovenskih sodnikov, notarjev, profesorjev itd. Tudi duhovnikov je že pičlo, dasi so prihiteli bratje Čehi na pomoč. Vsako leto smo opominjali rodoljube po deželi, posebno gg. duhovnike, naj gledajo na to, da se spravi kolikor mogoče fantov v srednje šole. Lansko leto naše besede niso bile klic vpijočega v puščavi. A tembolj se moramo pritoževati letos, da se ni storila povsodi narodna dolžnost. Kako je na drugih šolah, ne vemo; a na latinskih šolah v Celovcu je v tem oziru precej žalostno. Kakor smo slišali, je vstopilo v celovško gimnazijo okoli 430 dijakov. Po razmerju obeh narodnostij bi imelo izmed teh biti kakih 130—140 Slovencev; vendar jih je samo okoli 80. Skoraj v vsakem razredu nahajaš fante, ki so popolnoma slovenskih starišev, za Nemce vpisane. V prvi razred je vstopilo 20 Slovencev. Toliko jih sicer že dolgo ni bilo. A cela podjunska dolina, narodno najbolj probujena, ki obsega 4 sodnijske okraje z 50.000 prebivalci, poslala je samo 3, reci tri učence v 1. razred, in sicer iz Doberle vesi in iz Pliberka z okolico po jednega. Iz celega velikovskega in kapeljskega okraja pa ni niti jednega. Kam pa bomo prišli, ako bomo tako malomarni. Dokler ne dobimo dosti dijaškega naraščaja, so vse naše nade do zboljšanja uradniških razmer na Koroškem zastonj. Pomisliti je, koliko dijakov se pogubi med potom od prvega do osmega razreda, koliko jih prebije maturo! Častno se je letos skazala primeroma mala spodnja rožna dolina. Vstopilo je 9 slovenskih fantov v prvi razred iz spodnjega Roža, ki šteje 10.000 prebivalcev. Zatorej zopet in zopet opominjamo rodoljubno duhovščino na njeno dolžnost, da skrbi za slovenski naraščaj v srednjih šolah. Ko bi se vsaj vsako drugo leto iz vsake fare poslal samo jeden deček učiti se v Celovec, dosti bi jih imeli. Še enkrat ponavljamo: Slovenci, pošiljajte pridne dečke v srednje šole, da nam ne bode treba vsako leto sproti opominjati na to, in konečno po toči zvoniti, kakor letos.

Iz Borovelj. Dve nedelji zapored praznovala so se v Borovljah desetletnice, in sicer 15. kimovca

Češčenje 14 Svetnikov-Pomočnikov in novi zvonovi za frančiškansko cerkev Matere Milosti v Mariboru.

Zidanje nove frančiškanske cerkve v Mariboru lepo napreduje in povsod se kaže pri tem bogoljubnem delu vidno poseben blagoslov Božji. Veliko se je sicer že storilo, pa veliko še manjka. Pred vsem želimo, da bi skoraj zapeli novi zvonovi v novih krasnih zvonikih, ki že stojita kot veličastna čuvaja prihodnjega svetišča Marijinega.

Ker smo prepričani o mogočni priprošnji svetnikov Božjih, smo si tudi za to bogoljubno napravo — za novo zvonjenje — izvolili posebne svetnike Božje kot naše priprošnike in zagovornike. Zaupamo, da nam bodo naši nebeški prijatelji obudili obilno dobrotnikov za nove zvonove in tudi za to skrbeli, da bodo novi zvonovi vsem lepo popevali in tako milo doneli, ki jih bodo poslušali.

Kteri pa so ti svetniki? Poslušajte, dragi Marijini otroci in častilci! Izmed velikega števila nebeških priprošnikov si je krščansko ljudstvo že pred več stoletji izvolilo nekatere svetnike, katerim je izkazovalo posebno češčenje in do njih imelo posebno zaupanje ter jim dalo častno ime: Svetniki-Pomočniki, to je, ki pomagajo v hudih stiskah dušnih in telesnih. Število teh svetnikov je 14 in se tako-le imenujejo: sv. Blaž, sv. Jurij, sv. Erazem, sv. Vid, sv. Ahacij, sv. Margareta, sv. Krištof, sv. Pantaleon, sv. Cirijak, sv. Ilj, sv. Evstahij, sv. Dionizij, sv. Katarina in sv. Barbara.

Tem mogočnim Svetnikom-Pomočnikom smo priporočili srečno vlivanje novih zvonov ter jih ponižno prosili, naj nam obudijo mnogo mnogo blagih dobrotnikov, da zamoremo poplačati vse dolgove, ki jih še imamo za nove zvonove. Vi pa, dragi Marijini otroci in častilci, ki ste že toliko storili za Marijino cerkev v Mariboru, združite se z nami vred v goreči molitvi in priporočite tudi Vi naše bogoljubno delo mogočnim 14 Svetnikom-Pomočnikom in mi zaupamo, da boste v kratkem času eden drugemu klicali, ko boste zaslišali milo petje novih zvonov:

Čuj, kak sladka melodija!
Zvonov glas se sliši zdaj:
„Češčena bodi, o Marija,
Božja mati, vekomaj!“

Frančiškanski samostan v Mariboru dné 11. vel. srpana, t. j. na praznik sv. device-mučenice Filomene, 1895.

P. Kalist Heric,
predsednik Marijine družbe v Mariboru.

Smešničar.

Le jedna napaka. Gostilničar h gostu: „Kako vam diši moje suho meso?“ — Gost: „Bilo bi dobro, ako bi ne imelo jedne napake. Kar v meso sliši, tega v njem ni, in kar v njega ne sliši, tega je v njem preveč!“

Resnica. Učitelj vpraša učenca: „Ktera peč bolj greje, ilnata ali železna?“ — Učenec: „Tista, v kterej se bolje razneti!“

ona požarne brambe borovske in 22. kimovca znanega „Bauernbunda“. Že precej dolgo niso bile Borovlje tako v zastavah, že dolgo niso imele tako praznično lice, kakor 15. kimovca; in to tudi po pravici, kajti pridna požarna bramba, ki je povsod takoj na svojem mestu, je to priznanje tudi zaslužila. Blagoslovila se je tudi brizgalna hiša, ki res dela vso čast staviteljem, in govorniki, pevci, godci in topiči skušali so po svojem povekšati slavnost. Vesel ples, kterege se je udeležilo mnogobrojno občinstvo, končal je lepo slavnost. Toda slavnost dne 22. je imela drugačno lice; razven na gostilni, kjer se je vršil shod, ni bilo nikjer zastav, topiči niso grmeli — bilo je nekako čudno tiho. Prvi glavni govornik, državni poslanec Ghon imel bi govoriti o svojem delovanju na Dunaju, a začel je s tem, da je mahal po — grajščinskem (feudalnem) gospodstvu. Strašni grešniki ti feudalni klerikalci! „Prej so imeli 15 let vso moč v svojih rokah in niso nič storili, zdaj pa so ovirali liberalce in njihove (židovske) zaveznike, da niso mogli osrečiti ljudstva!!!“ (Seveda bode jih, da še niso vsi grofi in baroni na njihovi strani.) Kaj pa bi bilo, če bi stvar obrnili — prikazala bi se resnica! Petnajst let ovirali so liberalci delovanje železnega obroča in ko se je razrušil in so dobili liberalci vso moč v roke, kaj so storili, kaj dosegli??? To, da so pri občinskih volitvah na Dunaju, kjer so ljudje vse bolj probujeni, dozdej v celem tretjem in drugem razredu propadli, da jim ljudje vseh stanov z gnjusom obračajo hrbet. In tam na Dunaju se več zve, ne samo to, kar gospod Ghon v Borovljah pove! — Zvedeli smo tudi, da so liberalci le z veliko mržnjo stopili v koalicijo (čeravno so pri položaju veliki zvonec nosili) — česar se pa le spominjajo, odkar je več ni! potem o dobroti civilno pravnega reda in naposled o volilni reformi. Seveda je prvič le grof Taaffejev predlog in drugič baron Dipaulijev kriv, da s celo volilno preustrojo nič ni! menda zategadelj, ker sta hotela nižjim stanovom dati več poslancev, kar pa se liberalcem ni dopadlo, ker so se bali za svojo moč! Nekaj seveda gospod Ghon tudi v Borovljah ni pozabil, namreč celjske gimnazije. Zavračal je predbacivanje nemško-nacionalcev, da so nedosledni in le zaradi nekterih volilcev glasovali proti slovenski gimnaziji (boljše proti 4 paralelkami s slovenskim poukom v treh predmetih), ampak da je tako glasoval iz prepričanja, da se ruši v Celju mir; (menda zaradi tega, ker pridejo tja trije slovenski profesorji in ker potem kakega nemškega profesorja ni več treba). Sicer pa je on kakor tudi gospod Kirschner za to gimnazijo — le samo v kakem drugem kraju spodnje Štajerske, (kjer bi dijaki lahko s profesorji na prostem polji stanovali — drugod bi ne bilo kraja!) Mnogo je toraj povedal, ni čuda toraj, da je pozabil najvažnejše za Borovlje — ljubeljsko železnico. Po interpelaciji nekega vrlega borovskega volilca se je pa takoj spomnil tudi te — kar je zelo hvalevredno, in nam povedal, da on sam ne more toliko storiti, da zastopa več okrajev, da je le vojno ministerstvo uzrok, da je še ni itd., vse prav „kunštni“ izgovori! Potem je nastopil častiti gospod Podgorc ter v prav izvrstnih ugovorih povedal resnico radi volilne reforme — ktero so hoteli liberalci tako prikrojiti, da bi bili imeli oni in židje še večjo moč, potem radi celjske gimnazije, ki bode državo za leto stala celih 1500 gold., dijakom pa prištedila eno celo leto; drugje pa gimnazija ne more biti zaradi primanjkanja prostora! Ker je bil g. Ghon tudi tožil, kako slabo da že stoji s koroško deželjo, da gre že vse navzdol (kdo pa gospoduje v deželi?) in se hvalil, da on to pri vsaki priliki poudarja — rekel je č. g. Podgorc, da bi bil že skrajni čas, da se za kmete in delavce že tudi kaj dela, ne samo vedno toži in govori. Vsi brez razločka stanov bi se naj združili, da bi se kakor tudi drugod z združenimi močmi branili zoper židovski denar in njega moč, ki hoče vse naše pograbit. Da so pa vsi židi na strani liberalcev, je res in za liberalce ni posebno dobro znamenje. Gromno priznanje in ploskanje je kazalo, da je odlični govornik govoril večini prav iz srca! Potem je jel prodajati neki kmet iz celovške okolice, ki pa nekdanj ni bil kmet — staro robo iz „Bauernzeitunge“. Le z nekterimi nemškimi besedami ni posebno dobro znan — sicer pa nas je prav dobro zabaval. Seveda je duhovnike poučeval in res nekaj novega je tudi povedal! Karal je Nemce, zakaj se dajo od „Slovanov“ tako „za vrvi voziti“; sicer je tudi g. Ghon še enkrat odgovoril, povedal pa le isto kot prej, razven neke logične opazke, da je namreč zadovoljen s slovensko gimnazijo v vsakem nemškem mestu spodnje Štajerske. (Bi se pa v kakem drugem nemškem mestu ne rušil mir?) Sledila je zaupnica, za katero jih je glasovalo od kakih 150 volilcev celih — 12, nekteri trdijo celo le 9!! Čestitamo! Nedeljske šole je priporočal potem neki kmet p. d. Habnar na Strugi, in pravoslovna predavanja hoče tudi uvesti, kar bo pa malo težko, kajti kdo pa bo vse to plačal? Gosp.

Kirschner je potem tudi v daljšem govoru pokazal, kako zadolžena je Koroška, da so zategadelj hranilnice morale znižati odstotke (kar bo pa malo pomagalo), dokazoval s številkami, da je Poljska gledé davka mnogo na boljšem, in deloma iste reči ponovil, kar so pričali prazni stoli. Mnogo več uspeha pa je imel naslednji govornik g. baron Manndorff. Kakor č. g. Podgorc, povedal je tudi on, da je že skrajni čas, ne samo z lepimi cestami in mostmi, s krasnimi palačami ljudstvu pomagati, kar vse mnogo stane, temveč tudi gledati na mnogo važnejše stvari. Priporočal je obema poslancema željo večine volilcev, naj malo bolj gorečno delujeta na uresničenje ljubeljske železnice, posebno pa je priporočal liberalcem, naj se učé nekaj strpnosti. Vsak ne more imeti istega mnenja, to je naravno, da bi pa zaradi tega imel biti slab človek, ki ščuje in nemir dela, to ni res. Absolutizem ne more biti hujši, kakor tako mnenje. Kdor očitno deluje, mora tudi ugovore trpeti in če so pravični, mora si jih vzeti k srcu. Če toga ne stori, kaže, da ima slabe namene. Toda na Koroškem bi najraje vsacega križali, ki nima istih nazorov, kakor nekteri liberalni gospodje. Tudi zidanje drage bolnišnice je omenil zaslužni gospod in seveda o tem razjaril gospoda Kirschnerja, ki je takoj oporekal, a prav nesrečno. Potem se je predlagala zaupnica obema gospodom poslancema in glasovalo jih je menda celih 5 volilcev za to. Ko so nekteri volilci, ki so radi primanjkanja prostora morali stati, videli, da jih uštevajo, počenili so vrli možje ter tako povedali svoje mnenje.

Od Timenice. (Kmetje računite!) Sedanje slabe razmere kmetov pospešuje, kakor sem se sam prepričal, tudi nemarnost kmetov. Kmet premalo računi! Živi od dne do dne, ne da bi včasih vedel, kako njegovo premoženje stoji. Če nima denarja — izposodi si ga. Vsak trgovec, obrtnik in rokodelc mora, če ima v svojem zavodu le kakšen stotak, veliko računiti, sicer je kmalu pri kraju, ali kmet, ki ima posestvo v ceni nekoliko tisoč, za računanje ne mara. In vendar gospodarstvo ni nič drugega kot obrtnija — gospodarstvo je tovarna za žito, meso, mleko, kožo itd. Posestnik, kteri ne računi, mora polagoma propasti. Žalibog, da večina gospodarjev vendar ne računi, razun, če proda kak par pitanih volov ali kakšno kravo. Kako more tak gospodar vedeti, česa naj se varuje, kaj mu je storiti, ali propada, ali ima kaj dobička? Živi brezskrbno dalje, in če pride kakšna nesreča, tedaj jo mnogi — v vinu ali žganju vtopi. Kako bi bil marsikteri gospodar, koji se danes opira ob beraško palico, mogel ostati premožen, če bi bil računil, koliko revščine sebi in družini bi bil prihranil? Skušnja nas uči, če se je kdo prerinil v svetu malo dalje naprej kot drugi, torej je tega vzrok ne le pridnost ampak tudi — red. Nobeno premoženje na svetu ni tako veliko, da bi se ne moglo zapraviti; denar posebno je kakor voda, ktero v rešetu težko obdržiš. Samo red ohrani to, kar je pridnost nakupila. Komur je torej na tem ležeče, da bi ne imel nobene škode, naj se drži redu in naj ima pri vsakem svojem goldinarju račun. Učenosti za to ni treba. Navadni koledar gospodarje že napeljuje, kako morajo na priprost način primerjati dohodke in stroške. Toraj gospodarji, kedar se začne novo leto, spomnite se mojega sveta in naredite sebi načrt za gospodarenje. Kakor stavbitelj dela po določenem načrtu in proračunu, tako si mora tudi kmet dobro premisliti, kar mēni storiti. Saj vendar gre za njegovo življenje in za življenje cele njegove družine.

Iz Št. Vida v podjurski dolini. (Izlet šolarjev.) Dne 14. kimovca smo končali šolarsko leto. G. župnik Štefan Lasnik so v kratkih besedah poučili šolarje, kako naj se tudi v počitnicah obnašajo pošteno in naj večkrat ponavljajo, kar so se v šoli naučili, da ne bodo hitro pozabili. Potem sta peljala gospod župnik in g. učitelj šolarje k Urapniku v Mlinčah, kjer sta jim priskrbela malo južno in razdelila mnogovrstne reči. Veselje ljubih otrok je bilo temvečje, ker se niše nikoli kak izlet šolarjem napravil.

Izpod Uršulske gore. (Naše trave.) Kdo bo celo leto trave in rože nabiral! Bi že, poreče kdo, ako bi vedel, zakaj mi bojo, da se funt po zlatu plača. Takega lekarja ti ne vem ali tolaži se, zdravje ti je več vredno, ko zlato. So hiše, v kterih imajo vse rože in trave za vse bolezni in sile; so pa tudi hiše, v kterih ni ne najpotrebnejših rož. Kako narobe je to, posebno ako je hiša na samem ali pa če v celi vasi nikjer niso nič priskrbeli za bolezni. Seve vedeti mora človek pri hiši, zakaj so rože, trave, ali ktere so za rabo in pa ktera je za to in ono bolezen. Prej smo jo duhalil zunaj, no zdaj pa študirajmo je. Pa ti ljuba nadloga! Vedeti hočeš, kaj bo tebi pomagalo v tej in tej bolezni (še ne vem ktere imaš). Ej, — tega ti, ljubi, ne morem povedati, ne zameri. Skušaj sam. Ko skusiš in spoznaš: ta je za me, tedaj tiste se drži. Pa ne smeš drugim ravno tiste usiljevati, ki je tebi pomagala.

Za drugega bo spet druga morebiti boljša. Zdravljenje je huda umetnost. Ena trava je za več različnih bolezni in za eno bolezen je več različnih rastlin. Temu prva pomaga, drugi dolgo ne najde prave. Kaj početi? Išcite in bote našli. Prvo je, da se učimo o tistih rastlinah, ki so najkoristnejše in se največ rabijo (ne o vseh), zakaj je ta in ona. Zato beri v „Domačem zdravniku“ str. 64—83. Tu pa nekoliko pristavim. Habatovo korenje (samo korenje je za rabo) vkup vleče in kri ustavi. Drugo glej v Dom. zdr. str. 69. Od bezgovca se porabi vse, listje, cvet, skorja, korenje, sad. Čaj iz cvetja je pripomoček zoper kašelj, hripo, oteklo drgali (mandelne) in kedar na prsih tišči, da dihati ne moreš. Tak čaj čisti kri in pot goni, je torej dober, kedar si se zmrazil, kedar te v stranéh bode, glava, ušesa, zobi bolé in zoper vodenico. Za vodenico pa pridene smolovih bobik in hvoščca. — Čaj iz bezgovca listja (listje velja zeleno in suho) imaš, če kuhaš 6—8 listov 10 minut dolgo in je za znotranjo vročino, zasušenje in ledvične bolezni. Za ledvice pa se pridene škorece in brinovih jagod. Tudi za zamašena ušesa je dober, za spiranje grla (grglanje), ako so grlo in prsi zasližene in za naduho. Za skrnino pridene listom trnoljičnega cvetja in izpij 2 čašici na dan po malem. Z vinom t. j. v vodi in vinu pokuhani listi pomagajo zoper srčne bolezni. Bezgovca skorja je najmočnejše zdravilo zoper vodenico, kakor bezgovca koren. Skorja pomaga zoper božjast, krče, je dobra za rane in tvore, kjer se zbira. Trnoljice se najbolj spoštujejo. Strugarji porabijo celo njih les, kmeti grmovje samo za plot. Grenka skorja in korenje se navsetujejo zoper mrzlico. Cvetje je zelo pohvaljeno zdravilo za kri, ker čisti kri. Tudi na potrebo goni čaj iz cvetja in želodecu daje moč, ima moč zoper debelost, želodecni krč in če se voda zapira. Otroci, ki imajo kraste ali se jim izpušča po životu, naj pijejo 2krat na dan čaj iz trnoljičnega cvetja in mačehic kuhan. — Toliko za prvo dovolj, več, ako je gospodu uredniku po volji. (Prosimo! — Ured.)

Iz Iga pri Ljubljani. (Dvojni jubilej.) Kakor za dežjve solnce svetlejši in veselejši posije, tako pride tudi za vsako pravično žalostjo veliko veselje. Grozni potres velikonočne letošnje nedelje bil je strahovito pokončal in porušil ne samo belo Ljubljano, ampak tudi po lepi ljubljanski okolici pokazal je svojo silno moč. V naši občini fari poškodoval je štiri cerkve, ter le pri farni cerkvi, župnišču, kapelaniji, šoli in mežnariji pozurčil škodo nad deset tisoč goldinarjev. A hvala Bogu, po neumornem trudu in skrbi našega gosp. nadžupnika Jakoba Dolenca se je popravljaje in prenovljenje po potresu poškodovanih cerkev in farnega poslopja takoj pričelo, in danes že gledamo farno cerkev in drugo farno poslopje v veliko lepšem svitu in kinču nego pred potresom, za to je bilo pa tudi splošno veselje, ko so imeli zahvalno sv. mašo za srečno izvršitev nevarnih in težkih poprav farnega poslopja. Pa to naše veselje se je še pomnožilo, ko smo v krasno prenovljeni farni cerkvi nedavno obhajali srebrno sv. mašo našega visokočastitega gospoda župnika in petdesetletnico preč. g. P. Hugo Novlana, strica gosp. župnika, kteri so pred 50 leti (1845) vstopili v red sv. Frančiška. Farna cerkev bila je znotraj tako veličastno okinčana in z raznimi cveticami obdana, da bi mislil, stopil sem v najlepši cvetlični vrt; če je pa že pogled po cerkvi srca omečil, koliko bolj smo pa bili ginjeni, ko so prečastiti gospod župnik-srebrnomašnik stopili na leco in v lepodoneči izbrani besedi tako navdušeno in prepričevalno govorili o duhovski službi in o človekovem poklicu, da se nihče ni mogel ubraniti solz. Po tej za nas nepozabni, prelepi pridigi, imeli so sv. mašo in sta jim stregla preč. g. P. Hugo in milost. g. P. Placid, provincijal provincije sv. Križa, kteri so obhajali ta dan tudi svojo 25letnico, kajti bila sta z gospodom župnikom oba na en dan leta 1870. posvečena. Da so med službo Božjo in potem celi dan topiči gromovito pokali, in zvonovi ubrano peli in veselo pritrkovali, za to je skrbela vrla in hvaležna občina. Po lepi cerkveni slovesnosti zbrala se je svatovska družba v krasno prenovljenem župnišču, kjer se je v veselih napitnicah napijalo zlato- in srebrno mašnikoma. Res lepa in veličastna je bila za nas minula nedelja. Po dokončani popoldanski službi Božji prišli so v župnišče čestitat — kar je najznačilnejše — še posebni ljubljenci preč. gospoda župnika, namreč reveži, ki so tudi hoteli izkazati hvaležnost svojemu dobrotniku ob njegovi srebrni sv. maši, in med ktere so razdelili preč. g. župnik 25 novih srebrnih goldinarjev v hvaležni spomin 25 let, ktere so preživeli zdravi in veseli v službi najvišjega Gospoda, kralja nebes in zemlje. Mi pa kličemo iz globokine hvaležnega srca: Večni oče daj našemu preč. gospodu župniku, in mil. g. P. provincijalu srečno dočakati še zlato mašo, preč. gosp. P. Hugotu pa dijamentno, vse pa ohrani zdrave, vesele in zado-

voljne do skrajne meje človeškega življenja na ponos sv. katoliške cerkve in v veselje in tolažbo hvaležnega vernega ljudstva.

Iz Slovenskih goric. (Naše ženstvo) treba je omikati in si pridobiti za narodne ideje. Nekje v veselih Slovenskih goricah sem slučajno prišel v pogovor z neko žensko, govorili smo o položaju Slovencev in Nemcev. Žena se jame repenčiti nad tem, rekoč: da so Slovenci osli in Bog zna kaj še več, ter da je slovenska „spraha“ za nič in se ž njo nikamor ne pride. Dopisnik, seveda razžaljen nad tem pogovorom, odvrne: „Ženica, sedaj ste pač v svojo lastno skledo pljunili, ako svoj rod tako zaničujete.“ Tak je svet, in veliko truda bo še treba možem, da poruvajo plevel iz src svojih družic; priporoča se, da Slovenke marljivo ob prilikah čitajo koristne Mohorjeve knjige in časopis „Mir“, da si oblažijo tembolj um in srce. Vsaj toliko časa more si vzeti vsaka žena, da pogleda večkrat, kaj se po svetu godi, ter da ne bodo škilile v Bizmarkovino.

(Kronski darovi za velikovško šolo.) Onih 60 kron, ktere smo zadnjič izkazali za St. Mohorsko dekanijo, so darovali naslednji čast. gospodje duhovniki, in sicer: Dekan J. Fric 10 kron, župnik Zak 10 kron, župn. Krejči 10 kron, župn. Lakonik 2 kroni, župn. Sever 2 kroni, provizor Schmid 4 kroni, župn. Vavtizar 10 kron, provizor Varmut 6 kron, kaplan Svaton 6 kron. Skupaj 60 kron. Vsem presrečna hvala. Živel! nasledniki.

Glasovi nasprotnikov.

„Bauernbund“ v Borovljah.

Naši nasprotniki, nemškutarji in liberalci, se radi zbirajo v Borovljah, ker imajo v borovskih velikaših zveste prijatelje. Letos pa jim zborovanje ni šlo tako gladko spod rok, ker je prišlo na „bauerntag“ tudi precej Slovencev, par nemških konservativcev, in celo nekteri nemški nacionalci. Mi bi radi vedeli, kaj imajo poslednji (nacionalci) v slovenski rožni dolini iskati? Mi ne bomo vsega priobčili, kar se je v Borovljah na tem shodu govorilo, samo nekatere deloma čudne, deloma neresnične besede poslanecv Ghona in Kirschnerja hočemo zavrnuti. Prvi je govoril Ghon in je rekel, da je nova volilna postava (ktera?) narejena na korist „fevdalcev“ (grofov) in da so grof Hohenwart in konservativci krivi, da se volilni red ni predelal. Mi pa res ne vemo, katero volilno postavo ima Ghon v mislih, da bi bila na korist fevdalcev. Če misli na tisti predlog, ki ga je izdelal volilni pododsek, potem se čudimo, da Ghon noče vedeti ali da hoče Borovčičem tacega medveda natvezti, kakor da bi bili v pododseku sami češki grofi. Volilni odsek je bil sestavljen iz vseh večih strank, torej iz liberalcev, konservativcev, Poljakov in Mladočehov. Ta odsek je potem izvolil pododsek, torej gotovo ni volil samih graščakov, ampak 10 mož iz vseh strank. Nadalje ni resnica, da so samo konservativci zabranili boljši volilni red, ampak res je, da je vsaka stranka voz na drugi kraj vlekla, zato se nikamor ni premaknil; niso se mogli zediniti za noben predlog. Najhuje pa so postavo zavirali liberalci, ki niso hoteli nič slišati o pravični razdelitvi volilne pravice, stavili so le take predloge, da bi bilo za nje bolj prav; hoteli so celo petakarjem (ki 5 gld. davka plačujejo) volilno pravico zopet vzeti, da bi po mestih ložej zmagovali, pa konservativci baron Dipauli se je temu zoperstavil. (Kakor je to tudi g. Podgorc v svojem odgovoru omenil.) Sploh so bili konservativci veliko bolj pripravljeni za razširjenje volilne pravice, kakor liberalci, čegar nihče ne bo tajil, kdor več časnike in vse govore v državnem zboru pridno prebira. To je pa g. Ghon čisto pozabil povedati, da so le konservativci na to tiščali, da se mora število kmetskih poslancev pomnožiti. Tudi je Ghon konservativcem očital, da so zavlekli in zabranili novo davčno postavo. Tej postavi so pa le Mladočehi najbolj nasprotovali in to po pravici: iz začetka je bila dobra, potem so jo pa liberalci tako predelali, da bi bila mestjanom bolj v škodo, kakor v poboljšek; zato se tudi konservativci in antisemiti niso ogrevali za to postavo. Kar je Ghon o Celju govoril, to ni vredno odgovora; ta stvar je že vsa premlačena in vsakemu pametnemu davno jasna. Nazadnje je Ghon tožil in jadikoval, kako se koroškim kmetom slaba godi. To je že njegova navada, da doma na Koroškem kmete miluje, na Dunaju pa za vse glasuje, kar njegova liberalna stranka za prav spozna. Na Ledenici je rekel, da ne bo glasoval za novo brambovsko postavo (da morajo brambovci po 2 leti služiti), komaj je pa na Dunaj prišel, je na svojo obljubo pozabil in je glasoval za postavo.

Gospod Kirschner ima posebno grofe in graščake v želodcu, kar je zelo nehvaležno od njega, ker so si ravnó graščaki (baron Helldorf, grof Thurnovi uradniki itd.) mnogo prizadjali, da je pri volitvah zmogala liberalna stranka, in je tako prišel Kirschner v državni zbor. Kdo je bil kriv, da smo Slovenci propadli v Ovbrah, Grebinju in

Rudi, če ne baron Helldorf?! Graščakom se prav godi, da jim zdaj Kirschner tako nazaj plačuje! Kirschner misli, da se kmetom zato slaba godi, ker se gruntna odveza ni pravilno vršila, ker kmetje niso znali brati in niso vedeli, kaj so podpisali. Mi ne bomo grofov, baronov in knezov zagovarjali, saj so na Koroškem, Štajerskem in Kranjskem skoraj vsi naši zakleti nasprotniki, čeravno jim mi nič hudega nočemo; vendar pa moramo pravični biti in zato moramo reči, da tega ne verujemo, da bi se bila gruntna odveza v obče ali splošno krivično izvršila. En sam tak kraj poznamo, kjer se nam čudno zdi, zakaj da kmetje nemajo nič gozda, to je na Rudi, v Ovbrah in deloma v Grebinjski okolici, tedaj v tistih občinah, kjer gospoduje in kraljuje baron Helldorf. Če kmetje pri odvezi niso nič gozda dobili, to ni bilo pravilno, kajti kako more kmet shajati brez drv? Gospod Kirschner je državni poslanec teh občin, zakaj pa se on ne potegne za svoje volilce?! Kaj pomaga v Borovljah ropotati zoper graščake, s tem kmetom nič ni pomagano; g. Kirschner naj gre k ministrom in naj jih naprosi, da se bo gruntna odveza v Grebinjski okolici na novo pregledala in preiskala, če se ni kaj nepravilnega zgodilo. V obče pa vendar ne moremo verjeti, da bi bili kmetje pri gruntni odvezi toliko opeharjeni, saj imajo svoje gozde in pašnike. Sploh nam ne gre v glavo, kako si g. Kirschner to misli, če pravi, da je napačna ali krivična gruntna odveza začetek vse kmetove nesreče. Smešno pa je, da je nazadnje vso krivdo na duhovščino valil, rekoč: kmetje so bili goljufani, ker brati niso znali, da pa brati niso znali, tega so krivi duhovniki, kajti oni so takrat vladali. Kirschner hoče reči, da duhovniki takrat niso skrbeli za šole, čeravno so vso oblast (??) imeli, torej je duhovščina kriva, da kmetje niso znali brati. Nam se zdi, da se je g. Kirschnerju nekoliko v glavi mešalo, ko je te nespametne besede govoril. Ali ni bila gruntna odveza v časih nemškega absolutizma? Ali je takrat mar duhovščina „vladala“? Ali niso toliko več absolutno vladali ministri in njih birokrati (uradniki)? Duhovščina v Avstriji nikoli ni imela v rokah ne državnih, ne deželnih denarjev, s katerim denarjem pa naj bi bila potem v vsaki vasi eno šolo naredila? Ali mar z lastnimi dohodki, ko je imel en kaplan 70 gld. celoletne plače!? Ni res, da takrat ni bilo nobenih šol; pač je bilo nekaj šol, ktere so uzdrževale občine; tudi samostani so uzdrževali nekatere šole, dokaz, da duhovščina šolam ni bila sovražna. Če pa takrat ni vsaki človek brati znal, tega duhovščina ni kriva, kajti ona nikoli ni imela deželne blagajnice v rokah, iz lastnega žepa pa ne more ljudskih šol uzdrževati. Liberalcem je bilo pa lahko, izreči in izvesti občno šolsko dolžnost, ker so se polastili deželnih zborov in so tam kar deželno doklado naložili za šole, kmet in mestjan sta morala pa plačevati. Ko bi duhovščina kedaj imela oblast, davke nakladati na posestnike, potem bi bila že davno boljše ljudske šole naredila, kakor so naše današnje. — Če bo g. Kirschner tako zmedeno govoril, kdo ga bo še poslušal?!

Politični pregled.

Nove ministre smo spet dobili, in sicer se imenujejo: grof Badeni, predsednik in notranje zadeve; grof Welsersheimb (je bil že prej), deželna bramba; dr. baron Gautsch, uk in bogočastje; dr. pl. Bilinski, denarstvo; grof Ledebur, poljedelstvo; grof Gleispach, pravosodje; baron Glanz, kupčija. Grof Kielmannsegg, dosedanji prvi minister, je postal spet cesarski namestnik v Dolenji Avstriji. O novih ministrih ne moremo nič gotovega reči, ker jih razun Gautscha premalo poznamo. dr. Gautsch je bil že enkrat minister za šole, pa Slovanom se ni pokazal prijaznega. Pravijo, da se je nekoliko poboljšal in da se je v zadnjem času potegnil za slovensko gimnazijo v Celju. Badeni in Bilinski sta Poljaka, torej je pričakovati, da sta katoliškega mišljenja in da Slovanom ne bota sovražna. Grof Ledebur je konservativen plemenitaš iz Češke, katoliška stranka mu sme zaupati. Gleispach in Glanz bota najbrž nemška liberalca. Zdaj ne bomo novih ministrov ne hvalili, ne grajali; počakati hočemo na njih dela. Ravno tako govori tudi večina drugih časnikov. — Dunajske volitve so donesle antisemitom (protijudovcem) popolno zmago: pridobili so v mestnem zboru 92 sedežev, tako da imajo dvotretjinsko večino, liberalcem je ostalo samo še 46 odbornikov. Naše veselje pa ni popolno, ker je med izvoljenimi antisemiti tudi nekaj nemških nacionalcev, katerim ni dosti za krščansko vero, toliko več pa za nemško glorio; vendar so tudi ti zoper prevago judovskega denarja in zoper judovsko gospodarstvo sploh. V gospodarskih zadevah bodo tudi ti hodili s krščanskimi socialisti, v verskih vprašanjih bodo najbrže molčali, v narodnih zadevah pa bodo zoper Slované. Tako v novi ve-

čini ne bo prave edinosti, in lahko se zgodi, da sešasoma še razpade. Za zdaj je vendar toliko pridobljeno, da je glavna judovska trdnjava premagana in moč liberalcev v srce zadeta. — Vsled tega dunajskega udarca so Judje tako prestrašeni, da iščejo že pomoči pri liberalnih — Slovanih. „Wiener Tagblatt“ namreč predlaga zvezo med nemškimi liberalci (Judji) in Mladočehi. — Kupčijska zbornica v Hebu je zopet Plenerja izvolila za svojega poslanca, pa on je vnovič odklonil. Ogerska ljudska (krščanska) stranka je napravila velik tabor v Rosenbergu v Slovakiji, kterege se je udeležilo okoli 6000 oseb. Zoper civilni zakon se kaže med ljudstvom velika nevolja. — Tudi Madjari so v strahu in skrbéh zavoljo zmage antisemitov na Dunaju in to po pravici, kajti vsi antisemiti, naj so že krščanski socialisti ali nemški nacionalci, so zakleti sovražniki madjarske in judovske prevlade v avstrijskem cesarstvu. — Pri volitvah v Galiciji se je letos pokazala samostojna kmetska stranka, pa od zgoraj se je, kakor piše „Reichspost“, precej pritiskalo zoper njo. Med Rusini so radikalni kandidati propadli. Naj so vladni nameni še tako dobri, pa prostost volitve bi se ne smela kratiti. — Angleški diplomati imajo letos veliko dela; še prepričani so, da Turčijo zavolj Armenije ni poravnani, in že imajo novo pravdo s Kitajci, kateri so oplenili nekaj angleških misijonarjev. — Japonci so vzeli na Formozu dvoje utrjenih mest in upajo, da bodo ustajo kmalu zadržali. — Francozom se menda na Madagaskarju slaba godi, trpinčijo jih boleznin in pomanjkanje živeža. — Španjci na Kubi se hvalijo, da so pred kratkim 2000 ustašev v beg zapodili. Lahko je res, lahko pa tudi ne; nekteri pa le mislijo, da je Kuba za Španjce zgubljena.

Gospodarske stvari.

Strnišna detelja. Lepo strnišno deteljo jeseeni ali pokosimo ali pa jo popasemo. Le puščati je ni treba, da bi nam čez zimo pod snegom segnila. Ali naj deteljo pokosimo ali popasemo, razvidimo iz deteljne rasti in iz kakovosti zemlje. Skoraj se bolj priporoča, da jo popasemo. Pri tem nam je seveda gledati na to, da ne pasemo po njej do zime, ker bi bilo deteljišče sicer preveč golo in bi mladi detelji utegnil škodovati zimski mraz. Le na rahli zemlji kaže deteljo pokositi, ker bi je sicer pasočča se živina preveč izrovala. Koder strnišna detelja slabo uspeva, je prav, če jo jeseni pognojimo. „Kmet.“

Novičar.

Na Koroškem. Beljaška hranilnica je obrestni nekoliko znižala. — V Lipi nad Vrbo so pogorele 4 hiše. — Plešivčnikovo posestvo na Uršulski gori je kupil grof Pandolfi za 200.000 gld. (?) — Volilnega gibanja smo zadnje dni v Celovcu zadosti imeli. Za državno poslanstvo mesta Celovca so se trgali liberalci, nemški nacionalci, socialni demokrati in antisemiti, katerih poslednjih je pa tukaj še malo. Najbolj glasni so Steinwenderjevi nacionalci, pa njih kandidat Dobernik je moral na raznih volilnih shodih debele požirati. Ljubši ko Dobernik nam je še socialist Prinz, kterege priporočajo socialni demokrati; on je namreč nasproti Doberniku rekel, da politika narodnega sovraštva nič ne velja, da ima tudi Slovanec pravico živeti in se izomikati. — Pri prvi volitvi v Celovcu dné 5. t. m. je dobil urednik Dobernik 414, župan dr. Posch 344 in občinski odbornik ter krojaški mojster Prinz 95 glasov. Pri ožji volitvi, ki se je vršila dné 8. t. m., je dobil urednik Dobernik 521, župan dr. Posch pa 444 glasov, torej je prvi voljen državnim poslancem. — Shod katoliško-političnega in gospodarskega društva v Hodišah je bil prav lep in mnogoštevilno obiskan. Nastopilo je 5 govornikov. Več povemo prihodnjič.

Na Kranjskem. „Centralna posojilnica slovenska“ je imela meseca septembra, t. j. v prvem mesecu svojega poslovanja 1461-23 gld. dohodkov in 1131-21 gld. izdatkov, torej 2592.44 gld. prometa. „Iz malega raste veliko.“ — Za grižo bolehalo pri sv. Gregoriju. — Novo jamo so našli pri Kočevju. V sredi je globoko jezero z dobro pitno vodo. — Novomeška gimnazija napreduje: letos šteje 237 učencev; v prvem razredu jih je 77. — Metliška posojilnica je kupila Šufrajevo graščino v Bubnarcih in je zemljo potem kmetom na drobno razprodala. Veselje med kmeti je velikansko, ker je marsikteri dobil kos zemlje, kakoršnega si je ravnó želel. V proslavo tega dogodka se je napravila lepa veselica. Kaj tacega bi tudi marsiktera druga posojilnica lahko naredila.

Na Štajerskem. Cesarski namestnik baron Kübeck pojde v pokoj. Ker pa nema lastne hiše, mu bodo bojšda cesar kupili majhno graščino za 50.000 gld. — Pri Ptujju je v Dravi utonil profesor Sala. — Nova šola v Mozirju je dozidana.

Na Primorskem. „Slovanske knjižnice“ je izišel 9. snopič. — Tržaški Lahi so pokazali nedavno svojo omiko, ko so lučali kamenje v slovensko šolo pri sv. Jakobu. Otroci so bili ravno v šoli, pa k sreči nobeden ni bil zadet. Nekaj tistih pobalinov so zaprli. — Sv. misijon je bil v Logu pod Predelom; meseca listopada bo pa v Kobaridu.

Duhovniške zadeve v Krškej škofiji.

Duhovnika na sv. Višarjih č. g. Fr. Havliček in č. g. Ant. Sturm gresta na svoje prejšnje postaje nazaj, prvi v Čače, drugi v Riže. — Dekanijski svetovalec je postal č. g. Fr. Mihal, župnik v Št. Lipšu. — Č. g. kaplan Al. Umlauf gre iz Wofsbega v Spital, č. g. kaplan Vaclav Tesar iz Št. Andraža v Wolfsberg. — Provizor v Nemškem Bleibergu je postal č. g. Flor. Satz, dozda kaplan v Beljaku. — Za prvega kaplana v Beljak pride č. g. Andrej Pirker, do zdaj provizor v Gornjem Dravogradu. — Č. g. J. Quitt, kaplan v Spitalu, je šel v Gradec, da se izobrazi v cerkveni stavbeni umetnosti. — Od 1. do 3. vinotoka so delali farni izpit č. g. Drunecy Janez, Gross Jožef, Havliček Franc, Pirker Ludvik, Pruher Anton, Satz Florijan, Žerjav Engelbert in Vana Vekoslav.

Zahvala.

Štejem si v prijetno dolžnost, da javno naznanjam, da je slavna banka „Slavija“ v Pragi po njenem generalnem zastopu v Ljubljani škodo, katero sem dné 30. velikega travna t. l. vsled požara v Dvoru imel, nemudoma ceniti pustila in da mi je tudi odškodnino v mojo popolno zadovoljnost izplačala.

Jaz morem torej banko „Slavija“ svojim sorjakom le najtopleje priporočati.

Bistrica pri Pliberku dné 3. vinotoka 1895.
Josip Kraut p. d. Poltnik.

Vabilo.

Podružnica sv. Cirila in Metoda za Kotmaro ves in okolico bode imela v nedeljo dné 20. vinotoka 1895, ob 3. uri popoldne, v gostilni pri Mežnarju v Kotmarivesi svoj **letni občni zbor** po sledečem dnevnem redu: 1. Pozdrav predsednika. 2. Poročilo tajnika in blagajnika. 3. Sprejem in vpisovanje udov. 4. Volitev novega odbora. 5. Slučajni govori in nasveti. — Po zborovanju bode prosta zabava in petje s sodelovanjem domačih pevcev. — Prijazno vabi vse ude in prijatelje te družbe k obilni udeležbi **načelnitvo**.

Slovenskim rodoljubom iz dežele in sosednih slovenskih pokrajin, ki dohajajo po opravkih v Celovec, naznanjamo, da se Celovski Slovenci shajajo od zdaj naprej vsako sredo ob 1/2 8. uri zvečer v gostilni hotela „pri Sandwirth-u“, kjer imajo odmenjeno svojo „klubovo sobo“ koj pri vhodu na desno. — Slovenski gosti so nam vsikdar dobro došli!

Loterijske srečke od 5. vinotoka.

Dunaj	46	9	76	42	84
Gradec	6	27	12	63	25

Tržne cene v Celovcu.

Ime blaga	na birne		na hektolitru	
	gld.	kr.	gld.	kr.
pšenica	5	25	6	55
rž	4	50	5	60
ječmen	—	—	—	—
oves	2	35	2	90
hejda	3	50	4	35
tursica (sirk)	3	70	4	60
pšeno	6	50	8	10
fižol	—	—	—	—
repica (krompir)	—	90	1	45
deteljno seme	—	—	—	—
grah	—	—	—	—

Sladko seno je po 2 gld. 40 kr. do 2 gld. 80 kr. kisto 1 gld. 60 kr. do 2 gld. 40 kr., slama po 2 gld. 20 kr. meterski cent (100 kil). Frišen špeh je po 67 do 70 kr. kila, maslo in puter po 96 do 110 kr. — Pitane vole plačujejo mesarji po 35 do 37 gld. stari cent.

Važno

za čevljarje, sedlarje, jermenarje in šivilje: najboljše in najcenejše **šivalne stroje** vsake vrste, posamezne dele teh strojev in igle vsake vrste kakor tudi **železne blagajnice**, varne proti ognju in tatovom, prodaja podpisani in stroje tudi po ceni popravlja v svoji delavnici. Tovarniške cene.

Matija Planko

v Celovcu, Burggasse št. 12.

P. n.

Bliža se jesen in zima, zato se usojam, opozoriti na moj izdelek, namreč na znane „Ditmarjeve svetilnice“, ki so znane po celem svetu ter se vedno še bolj razširjajo. Kdor ne napreduje, tak nazaduje! Tega načela sem se vedno držal ter sem svoje svetilnice vedno še **DITMARJEVE** zboljševal, da so zmirom lepše svetile, pa **DITMARJEVE** tudi leto za letom prijetnejšo obliko zadobile. To se mi je posrečilo v tako polni meri, da si oskrbijo povsodi, kjer potrebujejo močno, svetlo luč, pa iz gospodarskih ali krajnih uzrokov ne morejo upeljati svetilnega plina ali pa električne luči, moje petrolejske svetilnice. Po **PETROLEJSKE** sebno opozarjam na moje astralne **PETROLEJSKE** svetilke, katerih ima ena sama to- **PETROLEJSKE** liko svetlobe, kakor 58 do 130 sveč. Te krasne svetilnice se priporočajo posebno za velike prostore, kakor za dvorane, gostilnice, kavarne, uradnice, šole, tovarne, delavnice itd. Moje svetilnice so raznovrstnih oblik, kakor jih ta ali oni za različno rabo potrebuje: so take, da se obesijo na strop, druge **SVETILNICE** za na steno, druge stojče, da se postavijo na mizo, druge za v rokah nositi in z njimi okrog hoditi, druge za ceste, druge za stebre itd. Tako zamorem vsakemu brž postreči, naj potrebuje svetilko za izbo ali klet, za lopo, ali za dvorišče ali za cesto.

Ditmarjeve svetilnice se lahko naročijo v vsaki boljši prodajalnici za glazevino, svetilnice itd.

R. DITMAR

c. k. priv. tovarna za svetilnice in druge rudninske izdelke **na Dunaju**

III., Erdbergstrasse 23-27, Schwalbengasse 2-4.

Močnega mladega dečka

sprejme za učenca

David Pichler,

trgovec s specerijskim blagom v Celovcu (Schulhausgasse).

Razpisana je služba

organista in cerkovnika

v Libeličah blizu Spodnjega Dravograda na Koroškem. — Dohodki so dobri; združena je s službo mala kmetija in mogoč tudi postranski zaslužek. Posebno ugodno bi bilo za kakega rokodelca. — Prošnje naj se čim preje pošljejo farnemu predstojnitvu v Libeličah (Leifling) na Koroškem.

PETER MERLIN

„pri zlati krogli“

stara trgovska hiša za tržaško blago in železnino v Celovcu, kosarnske ulice,

priporoča svojo veliko zalogo najboljše **kave, sladkorja, petroleja** itd. Prodaja tudi dobra **vina, rum** in druge **žgane pijače, barve, izvrstno moko** in **južno sadje**. Nadalje prodaja vsakovrstno **orodje in posodo iz železa, pleha, bakra, cina** itd. Za poštenost blagá se jamči; cene so nizke.

Služba mežnarja in organista

se oddá v Timenici. Več pové

cerkveno predstojnitvo v Timenici.

Pošta: Škofjeldvor (Pischeldorf in Kärnten).

Obrazne slike (portréte)

v oljnatih barvah in vsaki velikosti izdeljuje udano podpisani natančno po vsakršni fotografiji. Take slike se lepo podajo v okvirih kot olepšava izb in so pripravne kot darila za poroke, godove, rojstvene dni in druge prilike.

Za rajnimi so najlepši in večer spomin.

Slike se naredijo po fotografijah tudi, če so tiste že nekoliko obledele, in celo po takih, kjer je več oseb skupaj fotografiranih. Fotografije se nepoškodovane vrnejo. — Za dobro podobnost (sličnost) se jamči. Tudi slikam **podobe svetnikov** v vsakršni velikosti.

M. Ogerčnik v Celovcu,
kolodvorske ulice (Bahnhofstrasse) šte. 35.

Št. 1094.

Naznanilo.

Daje se na znanje, da se bo kot dedščina za Marijo Možič s prostovoljno sodnijsko dražbo prodala hiša po zemljiški knjigi št. 5 v davčni občini Železna Kapla, p. d. Kristofova hiša, kat. št. 2 v Kapelskem trgu

dné 21. vinotoka 1895

od 11. do 12. ure dopoldne na mestu s pristavkom, da mora vsak, ki hoče dražiti, komisarju zastaviti 300 gld. vadija, in da se hiša ne proda pod, ampak le za, ali nad ceno 3064 gld. Dve gozdni parceli v davčni občini Remšenik št. 110/2 in 121/4 se zamorete na željo tudi za cenjeno vrednost 45 gld. ali čez, ne pa za menj, prodati. Sicer pa se mora kupec ravnati po dražbinah pogojih, kakor ležijo tukaj na ogled.

C. k. okrajna sodnija
v Železni Kapli, dne 30. kimovca 1895.

Tovarna za izdelovanje

Wietersdorfer-Portland in Roman-cementa
F. Knoch-a in dr. v Celovcu

priporoča svoj izborni cement, ki je še bolj trden, gost in trgoporen, kakor to zahteva avstrijsko inženirsko in stavbarsko društvo od najboljših vrst tega blaga.

Zaloge na Koroškem:

Amand Prosen v Celovcu, kosarnske ulice št. 24;
Julij Sommeregger v Beljaku, Italijanske ulice;
Janez Knaus v Št. Vidu na Glini;
J. M. Offner v Wolfsbergu.

Spričevala (zahvale) in ceniki gratis in franco.

Kramarija s tobačno trafiko

se dá v najem. Več pové posestnik Jurij Ursic v Št. Urhu.
Pošta Mostič (Brückl) na Koroškem.

Pristna **ÖLZ**-ova kava

je od dné do dné bolj priljubljena, ker stori kavo zdravo, okusno, tečno in redilno.

Dobi se v vseh prodajalnicah za tržaško blago.